

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Darinou Michorovou ve věci

žalobce: X., narozeného -,
státní příslušnost: Republika Uzbekistán
zastoupeného zmocněnkyní Š. S.,
adresa pro doručování: -

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, Poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2020, čj. OAM-996/ZA-ZA11-P15-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí ze dne 16. 7. 2020, čj. OAM-996/ZA-ZA11-P15-2019, kterým žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12,

Shodu s prvopisem potvrzuje T. V.

§ 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobce namítl porušení § 2 odst. 4, § 3, a § 50 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „správní řád“), neboť přijaté řešení nebylo v souladu s veřejným zájmem a neodpovídá okolnostem daného případu, a protože správní orgán nezjistil všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch žalobce.
3. V první žalobní námitce žalobce uvedl, že dle rozhodnutí žalovaného mu žádné sankce v zemi původu nehrozí, avšak současně je v rozporu s tím v rozhodnutí také uvedeno, že „pokud se občan vrací po dlouhodobém pobytu v zahraničí, aniž by porušil pobytový režim v dané zemi a nepožádal tam o azyl, přímé sankce mu nehrozí“. Žalobce však porušil pobytový režim v ČR a rovněž v ČR dvakrát požádal o azyl, proto nutno dovodit, že mu v zemi původu sankce hrozí. Považuje v této souvislosti současně za alibistickou argumentaci žalovaného, že neinformuje zemi původu o tom, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce proti tomu argumentuje tím, že na území jeho vlasti se lze vrátit pouze s platným cestovním dokladem a s odůvodněním doloženým důkazy o důvodech pobytu v zahraničí. Žalobce je tedy přesvědčen, že mu hrozí sankce, ať již důvody pobytu v zahraničí uvede nebo neuvede.
4. V rámci druhé žalobní námitky žalobce uvedl, že mu žalovaný vytkl neuvedení označení zákona, podle něhož by mu měl hrozit trest za pobývání mimo jeho vlast déle než 5 let, a z toho důvodu označil žalovaný tvrzení žalobce o existenci takového zákona za nevěrohodné. Současně žalovaný sám ve svém rozhodnutí uvedl, že je mu daná informace z úřední činnosti známa. Žalobce v této souvislosti poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70, ze dne 21. 12. 2005, čj. 6 Azs 235/2004-57, ze dne 24. 7. 2008, čj. 2 Azs 49/2008-83, ze dne 30. 9. 2013, čj. 4 Azs 24/2013-34 a ze dne 27. 3. 2008, čj. 4 Azs 103/2007-63, týkající se rozložení důkazního břemene v řízení o mezinárodní ochraně v důkazní nouzi. Není povinností žadatele, aby své pronásledování prokazoval jinými důkazními prostředky, než vlastní věrohodnou výpověď; pokud se po celé správní řízení drží jedné dějové linie, jeho výpovědi jsou konzistentní (přes drobné nesrovnalosti) a souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, je třeba z ní vycházet.
5. Žalobce ve třetí žalobní námitce namítl irelevantnost argumentu žalobého, že v zemi jeho původu žije jeho další dvě děti. Žalobce s nimi není od roku 2011 v kontaktu a je pro ně cizí osobou; mladšího syna vůbec neviděl a na výchově obou dětí se nijak nepodílí; kontakt žalobce s oběma dětmi je telefonický a sporadický. Oproti tomu se svou dcerou, s níž sdílí domácnost v ČR, je denně v kontaktu a pečuje o ni; odloučení by oba těžce nesli. Proto namítl porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (sdělení č. 209/1992 Sb., dále jen „Úmluva“) a odkázal na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) týkající se tohoto článku Úmluvy, konkrétně ve věci *Berrehab vs. Nizozemí, Marcx vs. Belgie*, nebo *K. vs. Spojené království*, kdy rovněž stručně shrnul závěry z ní plynoucí. Žalobce v této souvislosti též poukázal na třístupňový test při aplikaci čl. 8 odst. 2 Úmluvy (zákonnost opatření, sledovaný cíl opatření souladný s čl. 8 odst. 2 Úmluvy, a nezbytnost opatření), přičemž zdůraznil třetí krok tohoto testu. Podstané dle této judikatury je též hledisko „blaha dítěte“, zvláště s ohledem na vážnost problémů, na které může dítě

narazit v zemi, do které je žadatel vyhoštěn, a hledisko „*pevnosti sociálních, kulturních a rodinných vazeb s hostitelskou zemí a se zemí destinace*“.

6. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
7. Žalovaný s žalobními námitkami nesouhlasil. Ve vyjádření k žalobě stručně uvedl dosavadní průběh azylových řízení se žalobcem. Upozornil, že k žádosti žalobce ze dne 14. 6. 2016 byla žalobci v minulosti udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu rozhodnutím ze dne 29. 5. 2017 s platností na 12 měsíců s ohledem na získané informace správního orgánu a vyhodnocení tehdejších migračních předpisů země původu žalobce. Následné řízení o žádosti žalobce o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 30. 4. 2018 však již bylo zastaveno, neboť žalobce se bez omluvy nedostavil bez závažného důvodu, a žalobce se proti tomuto rozhodnutí

nebránil žádnými právními prostředky ochrany. Druhou žádost, která je předmětem tohoto řízení, podal žalobce dne 11. 11. 2019 z V. v. P. Z aktuálních informací k politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v zemi původu žalobce, které jsou součástí správního spisu, však žalovaný vyhodnotil, že důvody druhé žádosti žalobce nejsou ničím podložené a jsou účelové, a to i ve vztahu k hodnocení porušení čl. 3 Úmluvy. Žalovaný k tomu poukázal na str. 10-12 napadeného rozhodnutí, kde uvedené podrobně popsal. Žalovaný též upozornil, že žalobce měl po celou dobu správního řízení možnost se k podkladům pro rozhodnutí vyjádřit a navrhopvat nové důkazy, této možnosti však nevyužil. Žalovaný dále odkázal na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003, s tím, že azylové řízení není prostředkem pro legalizaci pobytu v ČR, nýbrž slouží k poskytnutí ochrany proti pronásledování.

8. Pokud jde o námitku nesprávného posouzení soukromého a rodinného života žalobce, žalovaný nezjistil žádný důvod zvláštního zřetele hodný pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu, a s odkazem na rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2011, čj. 1 Azs 5/2011-36, dodal, že samotná existence soukromých a rodinných vazeb na území ČR není za důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Rovněž tak nemůže být důvodem pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Nebylo zjištěno, že by přítelkyně a dcera žalobce byly na jeho péči a finančních prostředcích závislé a že by jeho vycestování do země původu bylo pro ně významným a nepřiměřeným zásahem do jejich života. Žalovaný též poukázal na kriminální aktivity žalobce na území ČR zmíněné na str. 8 napadeného rozhodnutí.
9. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze

10. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany. Soud přitom rozhodl bez nutnosti nařizovat ústní jednání, neboť k takovému postupu byly splněny podmínky podle § 51 odst. 1 s. ř. s.
11. Po zhodnocení žalobních námitek v konfrontaci s obsahem správního spisu dospěl soud k závěru, že žaloba **není důvodná**.

12. Ze správního spisu soud jednak ověřil skutečnosti tvrzené žalovaným ve vyjádření k žalobě ohledně dosavadního průběhu azylových řízení s žalobcem; první žádost o mezinárodní ochranu v ČR žalobce podal dne 14. 6. 2016, o které rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 5. 2017, čj. OAM-71/LE-LE05-P16-2016, jímž žalobci nebyl udělena mezinárodní ochrana, avšak byla mu udělena doplňková ochrana dle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu na dobu 12 měsíců. Žalobce odůvodnil první žádost o mezinárodní ochranu tím, že nemohl v zemi původu nalézt zaměstnání v oboru, dále tím, že jej občas navštěvovala policie v zemi původu s dotazy na jeho účast na demonstraci v roce 2004, a rovněž tím, že se obával potrestání státními orgány země původu z důvodu jeho nelegálního pobytu v zahraničí. Žalovaný žádosti žalobce vyhověl ohledně třetího tvrzeného důvodu a udělil mu doplňkovou ochranu, neboť dospěl k závěru, že žalobci ve vlasti hrozí mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu. Své rozhodnutí opíral o informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR (MZV ČR) ze dne 2. 6. 2016 o situaci v Uzbekistánu, dle níž orgány dané země považují své občany, kteří požádali o mezinárodní ochranu, za vlastizrádce, resp. osoby s úmyslem poškodit danou zemi a uvést proti ní v zahraničí lživé údaje, což se projevovalo v psychickém nátlaku či věznění daných osob. Nejkratší možnou délku doplňkové ochrany udělil žalovaný z důvodu trestné činnosti žalobce na území ČR.
13. Dne 30. 4. 2018 podal žalobce žádost o prodloužení doplňkové ochrany. V protokolu o pohovoru k této žádosti ze dne 30. 7. 2018, v němž žalobce uvedl, že se po návratu do vlasti obává uvěznění, neboť v Uzbekistánu i po změně prezidenta v roce 2016 zůstal stejný systém; žalobce bude po návratu považován za nepřítele státu a bude poslán do vězení na 10-15 let. V dané zemi je nový zákon, podle něhož je trestné, pokud její občan pobývá více než 5 let v zahraničí a nevrátí se do vlasti. Uvedl rovněž, že s jeho družkou v ČR očekávají narození dítěte. Žalovaný však nakonec tuto žádost žalobce věcně neposuzoval a řízení o ní zastavil dle § 25 písm. d) zákona o azylu (viz rozhodnutí ze dne 9. 5. 2019, čj. OAM-71/LE-LE05-P17-PD1-2016, č. 1. 22 správního spisu), neboť žalobce se bez závažného důvodu následně nedostavil k (dalšímu) pohovoru, který se měl uskutečnit dne 7. 5. 2019.
14. Dne 11. 11. 2019 podal žalobce opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, která je předmětem tohoto řízení. V rámci poskytnutí údajů k žádosti dne 18. 11. 2019 žalobce uvedl, že v zemi původu nebyl politicky aktivní (vyjma účasti na jedné demonstraci v roce 2004) a nikdy nebyl členem žádné politické strany; podporoval toliko Liberálně demokratickou stranu Uzbekistánu. Vyznává islámské náboženství (sunnismus). Je svobodný a má dva syny se státní příslušností Uzbekistán, kteří žijí s jejich matkou v zemi původu žalobce; se syny je v kontaktu občas telefonicky. Dále má dceru, jež má občanství ČR a žije v ČR s její matkou – přítelkyní žalobce. Rodiče a bratr žalobce žijí v domě, kde žil před vycestováním z vlasti i žalobce (vesnice X.). K důvodům opakované žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že podle tamních nových zákonů se občan dopustí trestného činu, pokud pobýval v zahraničí 5 let, proto se žalobce bojí, že jej hned po příjezdu do vlasti zavřou. Nejdůležitější ale je, že v ČR má přítelkyni a dceru, také zde podniká. Proto by chtěl v ČR zůstat.
15. Ze země původu žalobce cestoval letecky dne X. 2011 přes X. do X. a pak vlakem do ČR. Měl polské pracovní vízum na 1 rok a české vízum na 3 měsíce. Od příjezdu do ČR dne X. 2011 pobývá v ČR (vyjma návštěvy Polska a Slovenska jako turista). Cestovní doklad ztratil. V roce 2013 jej zadržela policie ČR, dostal vízum strpění, které si prodlužoval. V srpnu 2014 byl zadržen policií ČR, byl ve vazbě a poté odsouzen za trestný čin; ve vězení byl do 20. 8. 2016; v dané době požádal o mezinárodní ochranu a byla mu udělena doplňková ochrana.

Následně byl ve vazbě od 11. 3. 2019 do 11. 11. 2019 (v té době nepřebíral proto v místě hlášeného pobytu poštu).

16. Z protokolu o pohovoru k žádosti ze dne 18. 11. 2019 vyplývá, že žalobce byl v roce 2019 ve vazbě kvůli podezření z napomáhání při nelegálním převozu cizinců do ČR, avšak ničeho se nedopustil, čin mu nebyl prokázán a byl propuštěn. Následně již nešlo prodloužit průkaz žadatele o mezinárodní ochranu, proto podal opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. Uvedl, že mu brání v návratu do země původu to, že podle nového zákona jej zavrou a odsoudí na 8-15 let odnětí svobody za to, že více jak 5 let nebyl ve vlasti. Nezná číslo ani název daného zákona, ale uvedené již uváděl v rámci předchozí žádosti o mezinárodní ochranu. O daném zákonu se dozvěděl z internetu asi v roce 2017. S přítelkyní má vztah 2 roky a sdílí s ní a jejich dcerou společnou domácnost (žalobce v řízení předložil rodný list dcery). Po dobu jeho pobytu ve vazbě pomáhali jeho přítelkyni s péčí o dceru v domácnosti i finančně její rodiče; přítelkyně má i své peníze a chodila na brigády a rovněž měla příjem z jejich společné firmy s žalobcem, kde je jednatelkou. Do 1. 3. 2019 se o dceru pomáhal starat, vydělával peníze a přítelkyně pečovala doma o dceru. Přítelkyně s dcerou za ním poté chodily do vazby na návštěvu. Po vazbě musel jít do pobytového střediska X., proto se o dceru nemohl starat, ale po jeho návratu do domácnosti bude opět vydělávat peníze a přítelkyně bude doma s dcerou. Jiné osobní vazby v ČR nemá. Na dotaz, zda by do jeho vlasti s ním odjela i jeho přítelkyně s dcerou odpověděl, že se tam vrátit nechce, raději by odešel do jiné země. Nenapadlo ho, zda by si mohl legalizovat pobyt v ČR jinak než na základě žádosti o mezinárodní ochranu. V jeho vlasti má rodiče, bratra a 2 sestry; občas je s nimi v kontaktu přes internet, avšak díky práci má málo času. V zemi původu neměl nikdy problémy se státními orgány, úřady, soudy, policií a armádou. Nebyl tam ani nikdy trestně stíhán.
17. Ve správním spise se k opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu dále nachází opis z evidence rejstříku trestů žalobce, z něhož plyne pravomocné odsouzení žalobce dne 28. 4. 2016 za trestné činy dle § 337 odst. 1 písm. b) a § 348 odst. 1 trestního zákoníku, k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 24 měsíců, a dále pravomocné odsouzení žalobce dne 28. 3. 2017 za

trestný čin dle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku k souhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 2 roky a 6 měsíců. V souvislosti s prvním odsouzením současně plyne z rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2017 o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu (viz bod 15. výše), že žalobce byl zadržen policií ČR dne 20. 8. 2014, když se nelegálně zdržoval na území ČR, ačkoliv bylo dne 21. 1. 2013 rozhodnuto o správním vyhoštění žalobce; žalobce prokazoval při pobytu na území ČR minimálně dvakrát totožnost padělanými doklady.

18. Ve správním spisu jsou dále založeny listinné podklady: (i) Informace MZV ČR ze dne 22. 11. 2017 o situaci v Uzbekistánu týkající se výjezdu jeho občanů z dané země, pobytu v zahraničí a návratu těchto občanů do vlasti, (ii) Informace MZV ČR ze dne 7. 3. 2019 týkající se situace neúspěšných žadatelů občanů Uzbekistánu o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, (iii) Informace MZV ČR ze dne 19. 5. 2020 týkající s možností vycestování občanů Uzbekistánu do zahraničí a jejich návratu, jejich registrace u zastupitelského úřadu v zahraničí a jejich situace jako neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, (iv) Informace MV ČR (OAMP) z května 2020 o bezpečnostní a politické situaci v Uzbekistánu, a (v) Informace norského Centra informací o

zemích původu (LANDINFO) z 20. 12. 2019 o změnách v oblasti lidských práv v Uzbekistánu.

19. Dne 16. 7. 2020 rozhodl žalovaný o opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu tak, že žalobci mezinárodní ochranu neudělil. Žalovaný konstatoval, že žalobce se domáhá ochrany kvůli rodinné vazbě v ČR a kvůli hrozícímu uvěznění z důvodu pobytu v zahraničí déle než 5 let.
20. Žalovaný neshledal důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. a) nebo b) zákona o azylu, neboť z tvrzení žalobce ani z podkladů rozhodnutí neplyne hrozící pronásledování žalobce z politických důvodů či zákonem vyjmenovaných diskriminačních důvodů. Neudělil žalobci ani azyl za účelem sloučení rodiny, neboť v řízení z ničeho nevyplynulo, že by byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobce. Žalovaný neshledal ani humanitární důvody azylu, resp. žádný důvod zvláštního zřetele hodný; označil žalobce za osobu dospělou, zdravou, přičemž soukromé vazby na území ČR nejsou samy o sobě důvodem humanitárního azylu a nadto ze zjištěných skutečností plyne, že jeho přítelkyně a dcera nejsou na péči a financích žalobce závislé (poukázal na rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2011, sp. zn. 1 Azs 5/2011, a na možnost legalizace pobytu na území ČR podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, dále jen „zákona o pobytu cizinců“). Žalovaný argumentoval současně existencí rodinných vazeb žalobce v zemi původu, včetně jeho dvou dalších nezletilých dětí, a argumentoval i kriminálními aktivitami žalobce na území ČR.
21. Podle žalovaného současně neplyne z tvrzení žalobce ani podkladů rozhodnutí hrozba skutečného nebezpečí vážné újmy pro žalobce. V dané zemi neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, v důsledku něhož by žalobci hrozila újma. V dané zemi není umožněno uložit trest smrti a nelze shledat ani reálnou a bezprostřední hrozbu mučení či nelidského a ponižujícího zacházení, kde by navíc takové zacházení dosáhlo mimořádného stupně úrovně ve smyslu čl. 3 Úmluvy a judikatury Evropského soudu pro lidská práva (ESLP). Žalobce ve vlasti nebyl trestně stíhán a nebyl vystaven žádnému nelidskému zacházení; vlast opustil s platnými doklady a s plným vědomím tamních orgánů. Obavy z uvěznění pro pobyt v zahraničí jsou podle žalovaného spekulací, neboť nic takového neplyne z podkladů ve spise a rovněž žalobce nijak neoznačil ve správním řízení jím tvrzený nový zákon o trestnosti pobytu v zahraničí, nedoložil ani jakékoliv materiály, které by takovému postihu nasvědčovaly. Z podkladů o zemi původu žalobce založených ve spise žalovaný naopak dovodil postupnou liberalizaci od roku 2016 s tím, že od ledna 2019 není již vyžadována tzv. výjezdní doložka (vízum, štítek) jako podmínka k opuštění země; zavedeny byly biometrické pasy pro cesty do zahraničí. Tamní orgány již upustily od postihu rodiny v případech, kdy člen rodiny po legálním vycestování pobýval dlouhodobě v zahraničí. Pokud se občan vrací po dlouhodobém pobytu v zahraničí, aniž by porušil pobytový režim v dané zemi a nepožádal tam o azyl, přímé sankce mu nehrozí, je však sledován. Orgány dané země se snaží zjistit případy žádostí o mezinárodní ochranu; při návratu hrozí neúspěšným žadatelům výsledky Službou národní bezpečnosti ke zdůvodnění podání žádosti o mezinárodní ochranu (výsledky jsou selektivní); podle aktuální legislativy postih občanů dané země z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu nehrozí. Žalovaný uvedl, že však nikdy neinformuje zemi původu o podání žádosti o mezinárodní ochranu, a současně, podání žádosti neplyne ani z cestovního dokladu či jiných dokumentů vydávaných neúspěšným žadatelům pro případ jejich návratu do vlasti. Ze shromážděných podkladů dále vyplývá, že pokud někdo neposkytne dostatečné informace o svém pobytu v zahraničí, může mít (toliko) problém s vydáním nového pasu. V současné době nečelí občané země původu žalobce závažným následkům či dokonce trestnímu stíhání nebo uvěznění ani z důvodu dlouhodobého pobytu

v zahraničí. Občan má právo na návrat do vlasti s platným pasem nebo certifikátem k návratu do vlasti bez ohledu na vypršení platnosti výjezdní doložky, nebo bez ohledu na porušení povinnosti registrace u zastupitelského úřadu v zahraničí; takový návrat nezakládá trestný čin nezákonného překročení hranice a legislativa nepředpokládá žádné sankce. Podle informace MZV ČR ze dne 19. 5. 2020 již není ani registrace na zastupitelském úřadu v zahraničí povinná a toliko se doporučuje. Tamní státní orgány sledují tzv. nepřátele režimu, avšak na ekonomické migranty zaměřeny nejsou a začaly dokonce podporovat zahraniční pracovní pobyty z důvodu špatné ekonomické situace v zemi. Podle žalovaného je tedy tvrzení žalobce o hrozbě věznění pro dlouhodobý pobyt v zahraničí jen účelové z důvodu legalizace jeho pobytu v ČR. Žalovaný proto ve věci dospěl k závěru, že od posledního rozhodnutí ze dne 4. 5. 2017 o udělení doplňkové ochrany žalobci došlo k zásadním změnám v jeho vlasti, které již neodůvodňují přiznání mezinárodní ochrany žalobci.

22. Žalovaný také uvedl, že žalobce neprokázal, že by ČR porušila své mezinárodní závazky v oblasti práva na rodinný život. Samotná existence rodinné vazby v ČR není důvodem k udělení mezinárodní ochrany v žádné její podobě; s odkazem na rozsudky NSS ze dne 8. 1. 2009, sp. zn. 2 Azs 66/2008, ze dne 21. 4. 2010, sp. zn. 9 Azs 3/2010, ze dne 21. 5. 2010, sp. zn. 6 Azs 5/2010, a ze dne 28. 4. 2011, sp. zn. 1 Azs 5/2011, a na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2011, sp. zn. 4 Az 9/2010) dodal, že realizovat svůj rodinný život může cizí státní příslušník prostřednictvím standardních institutů dle zákona o pobytu cizinců. Ze skutečností uvedených samotným žalobcem současně podle žalovaného plyne, že jeho přítelkyně a dcera nejsou na jeho péči závislé (zejména se to projevilo v době jeho delšího pobytu ve vazbě), a jeho vycestování zpět do vlasti nebude nepřiměřeným zásahem do života žalobce ani jeho přítelkyně a dcery. Nadto žalobce má ve své vlasti naprostou většinu svých příbuzných ve smyslu čl. 8 Úmluvy, včetně svých rodičů a dalších dvou nezletilých dětí. Důvody doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b odst. 1 zákona o azylu pak u žalobce nejsou dány, neboť v ČR nebyla udělena doplňková ochrana žádnému z jeho rodinných příslušníků.
23. Při posuzování věci vycházel soud z následující právní úpravy.
24. Podle § 2 odst. 1 písm. f) zákona o azylu: *Pro účely tohoto zákona se rozumí opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná toutéž osobou před nabytím právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany nebo kdykoli po nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany,*
25. Podle § 12 zákona o azylu [a]zyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
26. Podle § 14 zákona o azylu [j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

27. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou

důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

28. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu [z]a vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
29. Zdejší soud předně uvádí, že se nezabýval otázkou azylu a doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 13 a 14b zákona o azylu, neboť proti závěrům žalovaného k těmto dvěma otázkám žalobce v žalobě nic nenamítal, resp. netvrdil. Soud se nezabýval ani otázkou hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) a c) zákona o azylu, neboť žalobce v žalobě nezpochybňoval ani závěry žalovaného týkající se absence hrozby trestu smrti pro žalobce a absence ozbrojeného konfliktu v zemi původu žalobce.
30. V první žalobní námitce žalobce setrval na svém názoru, že mu ve vlasti hrozí nebezpečí, protože porušil pobytový režim a opakovaně žádal o mezinárodní ochranu.
31. Soud se s uvedenou námitkou neztotožnil. Žalovaný přesvědčivě na str. 5 a 6 ve vztahu k posuzování podmínek podle § 12 zákona o azylu, a na str. 9 až 12 ve vztahu k posuzování podmínek podle § 14a zákona o azylu, uvedl, že jde o naprosto ničím nepodloženou a čistě hypotetickou spekulaci a účelové tvrzení, neboť žalobce k tomuto tvrzení nedoložil žádné relevantní materiály a správní orgán sám ze shromážděných podkladů (viz bod 18. výše) zjistil, že od roku 2016 dochází k postupné liberalizaci spojené s nástupem nového prezidenta Mirzijojeva, který 16. 8. 2017 podepsal výnos o nových biometrických pasech pro zahraničí a o zrušení výjezdních víz s účinností od 1. 1. 2019, přičemž k tomuto datu byla zrušena tzv. výjezdní doložka (výjezdní vízum) jako podmínka k opuštění vlasti žalobce. Tamní úřady též upustily již od praxe vyhrožování rodině občana, který legálně dlouhodobě pobýval v zahraničí. Občan země původu žalobce má právo na návrat do vlasti s platným pasem nebo certifikátem k návratu, bez holedu na trvání platnosti výjezdního štítku, a ani tato skutečnost nezakládá trestný čin, či nepředpokládá žádné sankce. Státní orgány země původu žalobce sledují především nepřátele režimu, studenti nebo ekonomičtí migranti ji nezajímají. Z dostupných informací navíc vyplynulo, že tamní státní orgány pod novým vedením začaly podporovat pracovní pobyty svých občanů v zahraničí, a to s ohledem na tíživou ekonomickou situaci země, ta však dopadá stejně na všechny stejně.
32. Občanu vracejícímu se po dlouhodobém pobytu v zahraničí již žádné sankce dle platné legislativy nehrozí, i když není vyloučeno, že bude v hledáčku státních orgánů za účelem selektivních výsledků ohledně důvodu jeho pobytu v zahraničí, případně zjištění, zda v zahraničí nežádal o mezinárodní ochranu. Zastupitelský úřad ČR sice neměl informace o tom, jakým způsobem si tamní orgány tyto informace zjišťují, avšak neevidoval žádný

případ přímého postihu (např. trestní stíhání nebo uvěznění) takové osoby, maximálně dosahovala úrovně administrativních obstrukcí při vyřizování biometrického pasu, kterým byla nahrazena povinnost mít výjezdní doložku.

33. Dále žalovaný ze shromážděných podkladů zjistil, že uzbecké zákony poskytují svobodu vnitřního pohybu, zahraničního cestování, emigrace i repatriace; pokud byly dosud tyto svobody omezovány, reformy zavedené prezidentem Mirzijojevem již tyto nedostatky částečně napravují. Všechny uvedené skutečnosti vyplývají ze zprávy ze dne 22. 11. 2017, a byly shodně potvrzeny zprávami ze dne 7. 3. 2019 a 19. 5. 2020. Z posledně uvedené zprávy dále vyplynulo, že v současnosti se vydávají tzv. „zahraniční pasy“, které platí pouze pro cesty do zahraničí, již není nutná výjezdní doložka a do konce roku by mělo dojít k výměně všech pasů. Od dřívějšího negativního postoje tamních úřadů k legálním dlouhodobým výjezdům (hrozby sankcemi vůči rodině) se již upustilo, přehled uzbeckých orgánů vycestování svých občanů se odvozuje od pasových kontrol, databáze pozemních a letištních přechodů jsou přesné a porpojené. Pokud se vrací občan po dlouhodobějším pobytu v zahraničí, aniž by porušil pobytový režim v dané zemi a nepožádal tam o azyl, přímé sankce mu nehrozí, je však sledován, po návratu horší výsledky Službou národní bezpečnosti. Registrace na zastupitelských úřadech v zahraničí není povinná, pouze doporučená, v případě nezaregistrovaného občana, který bude žádat zastupitelský úřad o pomoc, hrozí pouze dotazy, proč se nezaregistroval dříve, lze se registrovat i se zpožděním, o tom se ale žádné potvrzení nevydává, ani do pasu. Občan země původu žalobce nemůže o své občanství přijít pouze z důvodu pobytu v zahraničí bez registrace a tento institut se již neaplikuje.
34. Soud použité a citované informace ověřil ve správním spisu. Na základě těchto informací lze tedy konstatovat, že nebezpečí, kterého se žalobce obává, mu ve skutečnosti nehrozí. Pokud se upíná na formulaci jediné věty, a sice: *„Pokud se vrací občan po dlouhodobějším pobytu v zahraničí, aniž by porušil pobytový režim v dané zemi a nepožádal tam o azyl, přímé sankce mu nehrozí, je však sledován.“*, soud k tomu dodává, že jde o patrně nešťastnou formulaci, neboť z celkového kontextu zjištěných informací o zemi původu žalobce jasně vyplynulo, že přímé sankce za dlouhodobý pobyt v zahraničí ani za podání žádosti o mezinárodní ochranu občanům země původu žalobce nehrozí. Z uvedené formulace v kontextu s dalšími informacemi pouze vyplývá, že osoby, které dlouhodobě pobývaly v zahraničí a porušily pobytový režim, či požádaly o azyl, budou pravděpodobně sledovány a budou čelit dotazům ze strany státních orgánů ohledně účelu a okolností jejich pobytu. V žádném případě však nebylo zjištěno mučení či nelidské nebo ponižující zacházení nebo trestání.
35. Tato námitka je proto nedůvodná.
36. Současně žalovaný opakovaně zdůraznil striktné dodržování povinnosti nezveřejňovat informace o žadatelích o mezinárodní ochranu v ČR úřadům zemí původu žadatelů. Žalobce sice v žalobě označil toto tvrzení žalovaného za alibistické, současně však neuvedl, v čem se cítí být v důsledku tohoto konstatování zkrácen na svých právech, ani netvrdil, že by toto tvrzení žalovaného nebylo pravdivé, nebo že by snad měl informaci o tom, že státní orgány jeho země původu již vědí, že v zahraničí opakovaně žádal o azyl. Z tohoto důvodu se soud nemohl k této poznámce žalobce jakkoliv blíže vyjádřit.
37. Pokud jde o námitku, že žalovaný nesprávně vyhodnotil jeho výpověď jako nevěrohodnou pouze z důvodu, že nebyl schopen konkrétně označit zákon, na který odkazoval (druhá žalobní námitka), soud musí předeslat, že nic takového z odůvodnění napadeného rozhodnutí neplyne. Hodnocení věrohodnosti výpovědi žalobce nebylo založeno na této skutečnosti, ale na srovnání zjištěné platné právní úpravy země jeho původu v oblasti

migrace, kterou si žalovaný opatřil mimo jiné od ministerstva zahraničních věcí ČR, resp. od zastupitelského úřadu ČR v zemi původu žalobce.

38. Soud tuto námitku žalobce však nepovažoval za důvodnou. Jak již soud konstatoval výše, žalovaný jednoznačně a zcela přezkoumatelným způsobem rozptýlil obavy žalobce z tohoto důvodu tím, že na základě dostatečných a relevantních podkladů doložil opak. Vycházel přitom z materiálů jak starších tak aktuálních, z jejichž porovnání vyplynula zásadní změna okolností v zemi původu žalobce. Jednoduše řečeno, od roku 2016 došlo ve vlasti žalobce k zásadní liberalizaci poměrů v oblasti migrace, která již neodůvodňovala prodlužování či nové udělení doplňkové ochrany žalobci z důvodu podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Nešlo tedy o případ jakési důkazní nouze na straně žalovaného, jak se snaží žalobce v žalobě tvrdit, ale o vyvrácení obav žalobce na základě relevantních objektivních informací o zemi původu žalobce, které byly dostatečné ke zjištění skutkového stavu, o němž nebyly důvodné pochybnosti. Protože by soud musel konkrétnosti zjištění ze shromážděných zpráv znovu opakovat, postačí, když odkáže na své předchozí závěry výše.

39. V souvislosti s třetí žalobní námitkou soud předně upozorňuje, že se NSS ve svém rozsudku ze dne 28. 11. 2008, čj. 5 Azs 46/2008-71, vyjádřil v tom smyslu, že zásahem do soukromého a rodinného

života, který si cizinec na území ČR vytvořil, by v souvislosti s čl. 8 Úmluvy mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva (ESLP). Výjimkou by pak mohl být pouze případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinné či osobní vazby byla již pouhá nutnost jeho vycestování. Otázku existence rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy je přitom dle ESLP třeba posuzovat s ohledem na stav v době, kdy zákaz pobytu nabyl právní moci (srov. například rozhodnutí ze dne 26. 9. 1997, ve věci *El Boujaïdi proti Francii*, stížnost č. 25613/94, ze dne 13. 2. 2001, ve věci *Ezzouhdi proti Francii*, stížnost č. 47160/99, ze dne 31. 10. 2002, ve věci *Yildiz proti Rakousku*, stížnost č. 37295/97, ze dne 15. 7. 2003, ve věci *Mokrani proti Francii*, a stížnost č. 52206/99, a ze dne 28. 6. 2007, ve věci *Kaya proti Německu*, stížnost č. 31753/02; vše dostupné na <http://echr.coe.int>). Ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (viz rozsudek ESLP ze dne 19. 2. 1996, ve věci *Gül proti Švýcarsku*, stížnost č. 23218/94) a v této souvislosti štrasburský soud bere v úvahu mimo jiné i případné extrateritoriální účinky čl. 8 Úmluvy, tedy otázku, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý, život v jeho zemi původu a do jaké míry je přijímající stát právě z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, respektive soukromý život na jeho území, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu. Z jeho judikatury přitom vyplývá, že podmínky pro spuštění extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné (srov. rozsudek ESLP ze dne 6. 2. 2001, ve věci *Bensaid proti Spojenému království*, stížnost č. 44599/98).

40. S ohledem na rodinnou a soukromou situaci žalobce popsanou výše však podmínky nastavené uvedenou judikaturou v případě žalobce dány nejsou. Žalovaný dle názoru soudu správně konstatoval, že rodinné vazby nejsou bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce sice má v ČR přítelkyni a malou dceru, obě státní příslušnost ČR, ze zjištěného skutkového stavu však bylo možno konstatovat, že nejsou na jeho péči či přítomnosti nijak existenčně závislé, toto žalobce dokonce ani netvrdil (a to ani v žalobě), a byly si schopny za pomoci rodiny přítelkyně žalobce zajistit životní podmínky a prostředky

na obživu i v době dlouhé nepřítomnosti žalobci, kdy byl 8 měsíců ve vazbě. Přítelkyně žalobce dokonce i v prvních měsících a letech jejich dcery podnikala za pomoci rodiny z její strany, a to i v době, kdy byl žalobce ve vazbě. K tomu soud též odkazuje na závěry žalovaného k tomuto důvodu žádosti žalobce, s nimiž se ztotožňuje. Přání žalobce zůstat v ČR s rodinou je sice lidsky pochopitelné, ale samo o sobě k tomu nepostačuje. Žádné další důvody, které by v případě žalobce vyžadovaly zohlednění v souvislosti s jeho rodinným životem, však zjištěny nebyly, a ani žalobce je netvrdil. Pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí dále uváděl, že žalobce má rovněž dvě nezletilé děti v zemi původu, které také vyžadují jeho péči, soud toto vyjádření vnímá spíše jako mravokárné a dokreslující skutkový stav věci, nikoliv však jako nosný důvod pro nedůvěření této formy ochrany žalobci.

41. I tato námitka je tak nedůvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

42. Soud v daném případě neshledal, že by došlo k pochybení žalovaného správního orgánu, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
43. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobce neměl ve věci úspěch, žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Podání kasační stížnosti nemá odkladný účinek.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. prosince 2021

Mgr. Darina Michorová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje T. V.